

Zakończone zostały prace nad aktualizacją Miejskiego Programu Rewitalizacji (MPR) dla Częstochowy. Aktualizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji dla Częstochowy ma na celu kontynuację działań podjętych przez gminę w roku 2005 oraz dostosowanie zapisów MPR do wymogów Regionalnego Programu Operacyjnego, który określa zasady finansowania tego rodzaju przedsięwzięć ze środków strukturalnych w okresie 2007-2013 oraz innych programów finansowanych ze środków unijnych.

Celem programu rewitalizacji miasta Częstochowa jest ożywienie gospodarcze i społeczne obszarów zdegradowanych miasta oraz podniesienie ich znaczenia w strukturze przestrzennej poprzez wyznaczenie im nowych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju, funkcji. MPR jest dokumentem spójnym ze Strategią Rozwoju Miasta i Studium Uwarunkowań oraz Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta, a także uwzględnia założenia polityk i programów miejskich dotyczących przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, jak również bierze pod uwagę programy ukierunkowane na wzrost potencjału gospodarczego, politykę mieszkaniową, rozwój turystyki i kultury oraz promocję miasta.

Zaktualizowany dokument Miejskiego Programu Rewitalizacji składa się z dwóch części. I Część Zasadnicza (o charakterze stałym) oraz II Część – Plan Działań Rewitalizacyjnych (aktualizowany w cyklu rocznym). Taki układ dokumentu pozwala na elastyczne posługiwanie się dokumentem Programu, bez konieczności ustawicznego uchwalania jego zmian.

Aktualizacja ma na celu dostosowanie dokumentu do nowych warunków zewnętrznych oraz usprawnienie procesu wyboru projektów niezbędnych i korzystnych dla rozwoju miasta, realizowanego poprzez proces rewitalizacji jego zdegradowanych obszarów.

W pracy nad aktualizacją programu przyjęto zasadę planowania otwartego z udziałem podmiotów zaangażowanych w procesy rewitalizacji i aktywizacji dzielnicy oraz z udziałem potencjalnych beneficjentów Programu. W procesie analizowania i diagnozowania stanu obszarów posługiwano się danymi i informacjami udostępnionymi przez Urząd Miasta oraz badaniami ankietowymi. Jako podstawową zasadę przyjęto zachowanie spójności z dokumentami strategicznymi i planistycznymi miasta oraz konieczność dostosowania zapisów MPR do nowego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Również integracja działań rewitalizacyjnych była bardzo ważnym czynnikiem decydującym o podjęciu opracowania w zakresie aktualizacji MPR.

Miejski Program Rewitalizacji dla Miasta Częstochowy zawiera:

- część diagnostyczną dotyczącą oceny sytuacji miasta w aspekcie gospodarczym, społecznym i środowiskowo-przestrzennym,
- analizę spójności dokumentu z innymi dokumentami strategicznymi w skali miasta i regionu,
- charakterystykę obszarów przewidzianych do rewitalizacji oraz grup działań służących osiągnięciu celów rewitalizacji,
- system wdrażania MPR obejmujący procedurę wpisywania propozycji projektów do Planu MPR oraz monitoring realizacji Programu,
- listę projektów zakończonych i w trakcie realizacji współfinansowanych przez Gminę

- Plan MPR zaktualizowany na rok 2010.

Istotnym elementem aktualizacji Miejskiego Programu Rewitalizacji było nadanie priorytetów obszarom oraz grupom działań w kontekście realizacji celów strategicznych rozwoju miasta. Priorytetyzacji dokonano na spotkaniach warsztatowych przy udziale przedstawicieli zainteresowanych grup i organizacji.

Priorytety obszarów i grup działań przedstawiają się następująco:

Priorytety obszarów

Lp.	Nazwa obszaru	Punktacja ze względu na ożywienie gospodarcze i społeczne	Punktacja ze względu na zwiększenie potencjału turystycznego
1. RM1	Śródmieście	26	28
2. RP2	Wełnopol - Elanex	18	10
3. RP3	Częstochowska Strefa Aktywności Gospodarczej	17	6
4. RP1	Papiernia - Warta	14	9
5. RP5	Stawy "Bałtyk" i „Adriatyk”	10	22
6. RP4	Złota Góra	8	17
7. RM2	Raków - Ostatni Grosz	7	6

Zestawienie powyższe wskazuje na obszar RM1 – Śródmieście jako priorytetowy do rewitalizacji zarówno ze względów ekonomiczno- społecznych jak i kulturowo-turystycznych. Z tego względu działania rewitalizacyjne powinny się koncentrować w pierwszym rzędzie na projektach zlokalizowanych w tym obszarze.

Pozostałe obszary mają już znacznie zróżnicowaną punktację. Zróżnicowanie to wynika z charakterystyki tych obszarów i wskazuje na określone kierunki rewitalizacji zgodnie z założonymi w MPR celami. W ramach realizacji zadań wypełniających założenia celu Ożywienie gospodarcze i społeczne obszarami wskazanymi do rewitalizacji jako następne w kolejności (po obszarze RM1- Śródmieście) są RP2- Wełnopol, Elanex oraz RP3-Częstochowska Strefa Aktywności Gospodarczej. Natomiast w relacji do celu Zwiększenie potencjału turystycznego i kulturowego miasta, kolejnymi obszarami wskazanymi jako ważne są obszar RP5-Stawy"Bałtyk" i „Adriatyk" oraz RP4-Złota Góra.

Priorytety grup działań w MPR

Grupa działań	Punktacja
A. Regeneracja przestrzeni publicznych	26
H. Rewaloryzacja i rozbudowa systemu parków oraz terenów sportowo-rekreacyjnych	26

C. Rewaloryzacja zabytków	22
F. Wsparcie aktywności i integracji lokalnych społeczności	20
D. Wzmocnienie struktury gospodarczej w obszarach rewitalizacji miejskiej	18
J. Ponowne zagospodarowanie terenów i obiektów przemysłowych	18
E. Wzbogacenie oferty kulturalnej i rozrywkowej	15
B. Poprawa bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości	14
K. Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszego i usprawnienie ruchu kołowego w rewitalizowanych obszarach miejskich	13
M. Instrumenty planistyczne	7
L. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej	6
I. Porządkowanie starej tkanki urbanistycznej	6
G. Profilaktyka i promocja zdrowia, zwalczanie chorób	4

Powyższe wyniki priorytetyzacji wskazują, że najwięcej uwagi powinno się zwrócić na zagadnienia szeroko pojętej regeneracji przestrzeni publicznych oraz rewaloryzacji i rozbudowy parków i terenów zielonych o funkcjach sportowo-rekreacyjnych.

Drugim w kolejności obszarem problemowym wymagającym zwiększonej uwagi jest rewaloryzacja obiektów zabytkowych. Na trzeciej pozycji znalazło się wsparcie aktywności i integracja lokalnych społeczności. Ilustruje to potrzebę wprowadzenia nowych rozwiązań stymulujących aktywność mieszkańców w sferze działalności produkcyjnej i usług oraz ich integrację wokół działań rewitalizacyjnych w układzie obszarowym.

Równoważne potraktowanie problemów związanych ze wzmocnieniem struktury gospodarczej w obszarach rewitalizacji miejskiej oraz ponownym zagospodarowaniem terenów i obiektów przemysłowych uzupełnia listę rankingową pierwszych sześciu najważniejszych problemów ujętych w MPR i koniecznych do rozwiązania.